

Kisvállalkozások egyszerűsített helyi iparűzési adózása 2023.

Tisztelt Adózók!

Az „Egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény” 2023. évtől jelentősen módosította a helyi adózásról szóló 1990. évi C. törvényt (a továbbiakban: Htv.), különösen a helyi iparűzési adóztatást.

Kik minősülnek kisvállalkozónak 2023. évtől, kik választhatják az egyszerűsített adózást az iparűzési adóban?

A Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerint **kisvállalkozónak** minősül az a vállalkozó, akinek/amelynek éves nettó árbevétele nem haladja meg 25 millió forintot, illetve kiskereskedő átalányadózó egyéni vállalkozó esetén a 120 millió forintot.

Idéntől új fogalom jelenik meg a helyi iparűzési adóztatásban, úgynevezett „kisvállalkozó” kerül bevezetésre, akik/amelyek ennek a fogalmi körnek megfelelnek és élnek a jogszabály adta egyszerűsítés lehetőségével, bevállalás nélkül is teljesíthetik a helyi iparűzési adó fizetési kötelezettségüket. Az egyszerűsített adóztatást bármely vállalkozói csoport választhatja, legyen ő társaság, vagy egyéni vállalkozó magánszemély. Az egyszerűsítés egységesebbé teszi a kisvállalkozók iparűzésiadó-fizetési kötelezettségét, és egyenletes éves bevételi szint mellett adminisztrációs könnyebbséget is fog jelenteni ezen kisvállalkozások számára.

A kisvállalkozók közül lesznek olyan csoportok, akinek ezt az egyszerűsített módot választania kell és lesznek olyanok is, akik akkor kerülnek ki ebből az egyszerűsített módból, ha kifejezetten ezt kérik. (Például a 2022. szeptember 1-jétől az iparűzési adóba belépő „új KATÁ”-sok, ha nem tesznek semmit automatikusan bekerülnek ebbe a körbe.)

Egyszerűsített helyi iparűzési adózás lényege 2023. évtől

A Htv. 2023. évi módosítása **három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határoz meg**. A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, tehát 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi időarányosítással kisebb a bevételi sáv összege is. A hatályba lépő új szabályok szerinti tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítése, hogy ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor iparűzési adófizetési kötelezettségét adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (jellemzően: május 31-ig) köteles majd teljesíteni.

Eszerint a kisvállalkozó székhelyére és a telephelyére/telephelyeire jutó **iparűzési adóalap:**

- 2,5-2,5 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot nem haladja meg, (éves 2 %-os mértékű iparűzési adó esetén: 50 ezer forint)

- 6-6 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg, (éves 2 %-os mértékű iparűzési adó esetén: 120 ezer forint)

- 8,5-8,5 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 18 millió forintot meghaladja, de a 25 millió forintot, a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányadózó kiskereskedő éves bevétele a 120 millió forintot nem haladja meg, (éves 2 %-os mértékű iparűzési adó esetén: 170 ezer forint).

A kisvállalkozó a tételes adóalap-megállapítási módszert csak a **teljes adóévre választhatja**, s a döntése – erre vonatkozó külön, évenkénti bejelentés nélkül – **mindaddig érvényes, amíg azt vissza nem vonja, illetve kilép a sávhatárból**.

Az „új KATA” adózókön kívül (akik 2022.12.31-én hatályos Htv. 39/B. § (3) bekezdését alkalmazták), **általánosságban a kisvállalkozóknak a 22HIPAK adóbevalláson tett nyilatkozatban lehet az egyszerűsített adózást kérni** (2023. május 31-ig tett nyilatkozat végleges, az későbbiekben (pl.: önellenőrzéssel) nem módosítható).

A 2023. januárjától életbe lépő szabályok alapján az adóalap-megállapítási módszer választását a kisvállalkozó annak az **adóévnek az ötödik hónapja utolsó napjáig** (az adóév május 31-ig, jogvesztő dátum) **köteles bejelenteni**, amelyben e módszert először kívánja alkalmazni (tehát 2023-ban, a 2023-ban kezdődő adóévre 2023. május 31-ig). A bejelentés az előző adóévről szóló adóbevallási nyomtatványon tehető meg (tehát 2023-ban a 2022. adóévről szóló helyi iparüzési adóbevallási nyomtatványon (22HIPAK)).

A Htv. azt is tartalmazza, hogy az egyes adózói csoportoknál mit kell **bevétel** alatt érteni. Eszerint a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemély vállalkozó esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételt, egyéb vállalkozó esetén pedig a Htv. szerinti nettó árbevételt [Htv. 52. § 22. pont] kell bevételnek tekinteni (a KATA alanyok esetén utóbbi a kisadózó vállalkozások tételes adójáról szóló törvény szerinti bevétel).

Az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók egyszerűsített iparüzési adóalapja az adóévi bevételük nagyságától függően sávosan differenciált, (a székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti) önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lesz.

Arra is figyelemmel kell lennie a kisvállalkozásnak, hogy ha több önkormányzat illetékességi területén is végez tevékenységet, úgy **minden településen egységes módon kell adóznia**.

Fontos azonban azt is tudni, hogy a kisvállalkozó, aki a lényegesen egyszerűsített, új tételes adóalap-megállapítást alkalmazza, **sem törvényi, sem önkormányzati rendeleti adómentességre, adókedvezményre, adócsökkentésre nem lesz jogosult**.

Sajátos szabályok lépnek életbe az „új KATA” alanyok esetében – a Htv. 2022.12.31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdését alkalmazók – hiszen náluk a bevallási határidő kitolódott május 31-re.

A Htv. 2023.01.01-től hatályos 51/Q. § (1) bekezdése értelmében a 2022. december 31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti iparüzési adóalap-megállapítást alkalmazó tételes adózó a 2022. évben kezdődő adóévről 2023. május 31-ig nyújthatja be az iparüzési adóbevallást, ha a Htv. 2022.12.31-ig hatályos 39/B. § (6) bekezdése szerinti csökkentésre jogosult. A bevallás benyújtása nem kötelező.

Amennyiben az iparüzési adóban „új KATA” alany 2023. január 1-jétől nem kívánja az iparüzési adó alapját a 39/A. § szerinti adóalap-megállapítási egyszerűsített módszer szerint megállapítani, akkor e döntését 2023. május 31-ig teheti meg. Ha így dönt, akkor a bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra 75 ezer forint adóelőleget is be kell vallania, amelyet két részletben kell megfizetni, 2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot.

Ha a 2022. december 31-ig tételes adózó vállalkozó bejelentését nem teszi meg, akkor azzal a vélelemmel kell élni az önkormányzati adóhatóságnak, hogy az iparüzési adó alapját 2023. január 1-jétől a 39/A. §-a szerint az új egyszerűsített módon állapítja meg. Azaz, magát az új egyszerűsített mód választását külön nem kell megtennie és bejelentenie.

Természetesen, ha adóbevallást tesz (2023.05.31-ig) a 2022. évről, úgy ebben bevallásában jelölheti az egyszerűsített választást.

Összefoglalva: A Htv. 2022.12.31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást választó „új KATA”-s amíg erre vonatkozóan ellentétes nyilatkozatot

nem tesz, az önkormányzati adóhatóság vélelmezi, hogy 2023-ra a Htv. új 39/A. §-a szerinti adóalapmegállapítást választja. Az ezt cáfoló (vélelmet megdöntő) nyilatkozatát az adózó – a Htv. 51/Q. §-a szerint – 2023. május 31-ig teheti meg.

Általános szabályok szerint adózó kisvállalkozások az új egyszerűsített iparüzési adóalapba történő belépése a következő módon lehetséges:

- főszabály: folyamatosan működő vállalkozó az adóévre az adóévet megelőző évről szóló, NAV-on keresztül benyújtott bevalláson (első ízben a 2022. évi bevalláson),
- jogelőd nélkül kezdő vállalkozó az első adóévre is, ezen adóévről (pl.: 2023. évi) szóló bevallásban (Htv. 39/A. (4) bek a)),
- bejelentkezéskor, bejelentési változás-bejelentési nyomtatványon adóévre a településen székhelyet áthelyező, telephelyet nyitó vállalkozónak. (Htv. 39/A. (4) bek b))

Ha bejelentési nyomtatványon teszi ezt meg, úgy a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatvány végrehajtható okiratnak is minősül.

Ez utóbbi nyomtatványt nem a NAV-on keresztül, hanem önkormányzatonként az Elektronikus Önkormányzati Portálon <https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap> nyújtható be (Ügyintézés bejelentkezéssel)

=> SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA => Ügyindítás => Adóügyi ágazat és Általános adónyomtatványok ügytípus => BEJELENTKEZÉS, VÁLTOZÁS-BEJELENTÉS).

Fontos azzal is tisztában lenni, hogy ha a kisvállalkozó (nem „új KATÁ”-s) adózó bevallását késedelmesen (2023. május 31-jét követően) nyújtja be és azt igazolási kérelemmel nem menti ki, akkor a bevallás feldolgozásra kerül, ám az egyszerűsített adóalap-megállapításra vonatkozó bejelentés már nem fogadható el.

Melyik sávhatárba fog tartozni és adózni 2023. évtől?

Azt, hogy mely sávhatárba fog tartozni azt magának a kisvállalkozónak kell tudnia, hiszen az általa valószínűsített sávba tartozás határozza meg, hogy mennyi adóelőleget (később adót) fizet be 2023. május 31-ig az önkormányzatnak.

Abban az adóévben, amelyikben a kisvállalkozó az egyszerűsített adóalap-megállapítási mód alkalmazására áttér, úgy az áttérés adóévében (leghamarabb 2023. év) minden, az új módszert választó adózó számára az adóelőleg összege az előző adóév bevétele alapján, a Htv. 39/A. § (2) bekezdés szerint megállapított adóalap x 2% (az önkormányzat rendelete szerinti adómérték szorzata), feltéve, hogy a kisvállalkozó előző adóévi bevétele nem több, mint a Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerinti bevétel (azaz nem több, mint 25 vagy 120 millió forint).

Ekkor az adózó „csak” megfizeti az általa helyes összegűnek tartott előleget (50-120-170 ezer Ft), bevallás-benyújtási kötelezettség erről az előlegről nem terheli. Amennyiben pedig jól paraméterezi a 2023-ban rá vonatkozó sávot, akkor a 2023-as adóévről bevallás-benyújtási kötelezettség sem terheli 2024. május 31-ig. Ekkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie (az adóelőleg-bevallás benyújtása nélkül, a Htv. szövege alapján, végleges adóvá válik). Így, ha a kisvállalkozó adóévi bevétele az előző adóévben is irányadó bevételi sávhatárt nem lépi át, az évi egyszeri adó(előleg)fizetésen túlmenően az adóéven belül más – adókötelezettséggel összefüggő – teendője nem lesz

Érdeemes az adózóknak az adószámla egyenlegüket megnézni az Elektronikus Önkormányzati Portálon, hogy pontosan tudják teljesíteni a befizetést. Amennyiben túlfizetése, vagy korábbi időszakról tartozása van az adózónak, úgy ehhez képest kell rendeznie az előleget. Ha a

kisvállalkozó az új egyszerűsített adóalap-megállapítást alkalmazza, akkor adóját az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (első esetben: 2023. május 31.) köteles megfizetni.

Ha a kisvállalkozó 2023. január 1-jét követően nyit telephelyet egy adott településen, ám ő már más önkormányzat területén rendelkezik székhellyel, vagy telephellyel, hogyan választhatja ezt az adózási formát?

Ekkor bejelentési nyomtatványon teszi meg a választást, fentebb leírtak szerint az Elektronikus Önkormányzati Portálon, ahol a beküldött bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatvány egyben végrehajtható okiratnak is minősül.

A Htv. 39/A. § (9) bekezdése szerint a kisvállalkozó adóelőleg-fizetése az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig, azaz 2023. május 31-ig esedékes. Ez azt is jelenti, hogy ha egy adott településen újonnan kezd tevékenységet, „jelenik meg” a kisvállalkozó (egyébként máshol már adóalany) iparüzési adóalanyként, akkor adóelőleget oda csak akkor kell vallania, ha a települési jelenléte az adóév ötödik hónapjának utolsó napja előtt kezdődik és személyét tekintve megfelel a Htv. 39/A. § (10) bekezdés b) pontjának, azaz az előző adóévi bevétele nem több, mint a Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerinti összeg (alapesetben 25 millió forint, az átalányadózó kiskereskedő esetében 120 millió forint). Ellenkező esetben – törvényi esedékességi határidő hiányában – nem.

Hogyan léphet ki az egyszerűsített adózási módból a kisvállalkozó?

A Htv. 39/A. § (6) bekezdése alapján, ha a kisvállalkozó már nem a (2) bekezdés szerint kívánja megállapítani az adóalapját, akkor e döntését az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig jelentheti be az önkormányzati adóhatóságnak. A bejelentési kötelezettségét teljesítheti a bevallási, illetve (ha az előző évről bevallás-benyújtási kötelezettség nem terhelte) a változás-bejelentési nyomtatványon is. E bejelentéssel egyidejűleg iparüzési adóelőleg bevallására köteles, a bevallott adóelőleg két részletben esedékes.

Szekszárd Megyei Jogú Város Jegyzője, mint I. fokú Adóhatóság